

Interessante waarnemingen van Lepidoptera in België in 1999 (Lepidoptera)

Willy De Prins

Abstract. Interesting records of Lepidoptera in Belgium in 1999 (Lepidoptera)
Not less than six new species of Lepidoptera were observed in Belgium during 1999: *Cameraria ohridella* (Deschka & Dimic, 1986), *Metzneria aprilella* (Herrich-Schäffer, 1854), *Stenolechiodes pseudogemmellus* Elsner, [1996], *Psoricoptera speciosella* Teich, 1892, *Chionodes fumatella* (Douglas, 1850) and *Duponchelia fovealis* Zeller, 1847. Furthermore, new province records are mentioned.

Résumé. Observations intéressantes de Lépidoptères en Belgique en 1999 (Lepidoptera)
En 1999, pas moins de 6 espèces nouvelles de Lépidoptères furent observées en Belgique: *Cameraria ohridella* (Deschka & Dimic, 1986), *Metzneria aprilella* (Herrich-Schäffer, 1854), *Stenolechiodes pseudogemmellus* Elsner, [1996], *Psoricoptera speciosella* Teich, 1892, *Chionodes fumatella* (Douglas, 1850) et *Duponchelia fovealis* Zeller, 1847. De plus, beaucoup de données faunistiques nouvelles par province sont mentionnées.

Key words: Lepidoptera – *Cameraria ohridella* – *Metzneria aprilella* – *Stenolechiodes pseudogemmellus* – *Psoricoptera speciosella* – *Chionodes fumatella* – *Duponchelia fovealis* – faunistics – Belgium

De Prins, W.: Diksmuidelaan 176, B-2600 Antwerpen (willy.deprins@village.uunet.be).

In de loop van 1999 raakten niet minder dan zes nieuwe soorten Lepidoptera bekend voor de Belgische fauna. Verder werden er heel wat aanvullingen ingestuurd voor de actualisering van de verspreiding van diverse vlindersoorten. Op deze manier kan de "Catalogue of the Lepidoptera of Belgium" (De Prins 1998) up to date gehouden worden.

Micropterigidae

Micropterix calthella (Linnaeus, 1761): aangetroffen op verschillende plaatsen in de provincie Limburg (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Psychidae

Dahlica triquetrella (Hübner, [1813]): zakjes van deze soort werden aangetroffen te Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) in 1997 (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Gracillariidae

Cameraria ohridella Deschka & Dimic, 1986: Tervuren (prov. Vlaams-Brabant) blad mijnen werden talrijk aangetroffen op *Aesculus hippocastanum* (De Prins & Puplesiene 2000: 1). De soort bereikte ons land waarschijnlijk reeds in 1998 of zelfs in 1997. Deze soort is nieuw voor de Belgische fauna en dient in de catalogus (De Prins 1998) ingevoegd te worden op p. 42 net na *Phyllonorycter comparella* (Duponchel, 1843).

Yponomeutidae

Swammerdamia caesiella (Hübner, 1796): reeds op 21.VIII.1993 waargenomen te Zutendaal (Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Argyresthia conjugella (Zeller, 1839): reeds op 4.VI.1983 waargenomen in de Vallei van de Zwarte Beek (Koersel, Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Ypsolophidae

Ypsolopha lucella (Fabricius, 1775): reeds op 23.VII.1981 waargenomen te Beverlo (Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Glyphipterigidae

Glyphipterix simpliciella (Stephens, 1834): op 17.V.1998 waargenomen op de Lozerheide (Bocholt, Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Depressariidae

Agonopterix heracliana (Linnaeus, 1758): Verscheidene exemplaren werden reeds in 1994 aangetroffen te Sinaai (Oost-Vlaanderen), en 1♂ werd verzameld te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Gelechiidae

Metzneria aprilella (Herrich-Schäffer, 1854): 2 exemplaren van deze soort werden reeds op 24.VI.1994 te Villers-Tortue (prov. Luxemburg) verzameld (Valenne 2000). Deze soort is nieuw voor de Belgische fauna en dient in de catalogus (De Prins 1998) ingevoegd te worden op p. 75 net na *Metzneria metzneriella* (Stainton, 1851).

Stenolechiodes pseudogemmellus Elsner, [1996]: Deze soort werd onlangs afgesplitst van *Stenolechia gemmella* (Linnaeus, 1758) en komt op verscheidene plaatsen in België voor, o.a. te Beerse, Ekeren, Schilde (prov. Antwerpen), Opoeteren (prov. Limburg) en Aye (prov. Luxemburg). Deze soort is nieuw voor de Belgische fauna en dient in de catalogus (De Prins 1998) ingevoegd te worden op p. 76 net na *Stenolechia gemmella* (Linnaeus, 1758).

Psoricoptera speciosella Teich, 1892: 1 exemplaar van deze soort werd reeds op 21.VI.1997 verzameld te Heinsch (prov. Luxemburg) (Valenne 2000). Deze soort is nieuw voor de Belgische fauna en dient in de catalogus (De Prins 1998) ingevoegd te worden op p. 77 net vóór *Psoricoptera gibbosella* (Zeller, 1839).

Chionodes fumatella (Douglas, 1850): 1 exemplaar van deze soort werd reeds op 21.VI.1997 verzameld te Arlon (prov. Luxemburg) (Valenne 2000). Deze soort is nieuw voor de Belgische fauna en dient in de catalogus (De Prins 1998) ingevoegd te worden op p. 77 net na *Chionodes electella* (Zeller, 1839).

Zygaenidae

Zygaena trifolii (Esper, 1783): deze soort werd talrijk aangetroffen langs verscheidene kanaalbermen in de provincie West-Vlaanderen in de loop van juni 1999. Nieuw voor West-Vlaanderen (M. Van Opstaele).

Tortricidae

Phalonidia manniana (Fischer von Röslerstamm, 1839): waargenomen op verschillende plaatsen in de provincie Limburg (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Acleris logiana (Clerck, 1759): 1♂ werd in 1999 verzameld te Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Eana incanana (Stephens, 1852): 1♂ werd reeds in 1996 verzameld te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Cnephasia communana (Herrich-Schäffer, 1851): deze soort werd in 1999 verzameld te Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Cymolomia hartigiana (Saxesen, 1840): 1♂ reeds in 1997 verzameld te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Gibberifera simplana (Fischer von Röslerstamm, 1836): reeds op 30.VII.1994 waargenomen op de Lozerheide (Bocholt, Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Pammene argyrana (Hübner, [1799]): in 1998 verzameld te Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Pammene regiana (Zeller, 1849): 1♂ in 1998 verzameld te Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Dichrorampha acuminatana (Lienig & Zeller, 1846): 1♂ in 1998 verzameld te Gent (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Pterophoridae

Gillmeria tetradactyla (Linnaeus, 1758): tot nog toe in de provincie Luik enkel bekend uit een erg oud literatuurgegeven, maar op 9.VIII.1986 waargenomen te Esneux (leg. G. Ariën).

Pyralidae

Sciota hostilis (Stephens, 1834): tot nog toe in de provincie Vlaams-Brabant enkel bekend uit de literatuur, op 5.VII.1991 waargenomen in het domein Snoekengracht te Boutersem (Vlaams-Brabant) (leg. G. Ariën).

Assara tenebrella (Zincken, 1818): 1♂ in 1999 verzameld te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Euzophera pinguis (Haworth, 1811): 1♂ in 1999 verzameld te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Dipleurina lacustrata (Panzer, 1804): tot nog toe in de provincie Vlaams-Brabant enkel bekend uit de literatuur, op 5.VII.1991 waargenomen in het domein Snoekengracht te Boutersem (Vlaams-Brabant) (leg. G. Ariën).

Nascia ciliaris (Hübner, 1796): op 17.V.1997 waargenomen op de Lozerheide te Bocholt (Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Paratalanta hyalinis (Hübner, 1796): 1♂ in 1999 verzameld te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Duponchelia fovealis Zeller, 1847: het eerst bekende exemplaar in België werd op licht gevangen in het domein Puyenbroek te Wachtebeke (prov. Oost-Vlaanderen) op 12.VIII.1998 (leg. B. Maes). Een tweede exemplaar, eveneens op licht, raakte bekend uit het Krekengebied te Assenede (prov. Oost-Vlaanderen) (Faquaet 2000). Deze soort is nieuw voor de Belgische fauna en dient in de catalogus (De Prins 1998) ingevoegd te worden op p. 120 net na *Diasemiopsis ramburialis* (Duponchel, 1834).

Geometridae

Parectropis similaria (Hufnagel, 1767): reeds op 8.VI.1993 waargenomen te Engsbergen (Tessenderlo, Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Thera vetustata ([Denis & Schiffermüller], 1775): reeds op 15.VIII.1986 waargenomen te Petit-Han (Luxemburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Luxemburg.

Eupithecia irriguata (Hübner, [1813]): 1♂ verzameld in 1998 te Wachtebeke (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Eupithecia selinata Herrich-Schäffer, 1861: op 26.VI.1993 waargenomen op de Lozerheide te Bocholt (Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Notodontidae

Thaumetopoea processionea (Linnaeus, 1758): reeds in 1995 waargenomen te Sinaai en Hamme, en 1♂ verzameld in 1998 te Gent (alle Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Noctuidae

Cucullia absinthii (Linnaeus, 1761): op 29.VI.1998 werd een imago verzameld te Mariakerke (Gent-West, Oost-Vlaanderen). Op 11.VIII.1999 werden 4 rupsen verzameld

te Gentbrugge op *Artemisia absinthium* (Oost-Vlaanderen) (E. Meuris). B. Maes trof in 1998 de rupsen aan te Hamme (Oost-Vlaanderen). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Shargacucullia scrophulariae ([Denis & Schiffmüller], 1775): reeds in 1996 werden rupsen aangetroffen te Sinaai, in 1999 te Lokeren (Oost-Vlaanderen) (leg. B. Maes). Nieuw voor Oost-Vlaanderen.

Mniotype adustata (Esper, [1790]): op 21.VII.1996 waargenomen in het domein Demerbroeken te Testelt (Vlaams-Brabant) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Vlaams-Brabant.

Oligia versicolor (Borkhausen, 1792): op 12.VII.1997 waargenomen op de Lozerheide te Bocholt (Limburg) (leg. G. Ariën). Nieuw voor Limburg.

Arctiidae

Euplagia quadripunctaria (Poda, 1761): 2 exemplaren werden in 1999 op licht waargenomen te Kessel-Lo (prov. Vlaams-Brabant) (G. Ariën). Tot nu toe was van deze soort slechts één oud literatuurgegeven bekend uit Vlaanderen (De Prins 1998). Blijkbaar komt er dus toch een populatie voor in het Brabantse.

Dankwoord

Mijn dank gaat uit naar verschillende personen die mij hun interessante waarnemingen ter beschikking stelden: G. Ariën, M. Faquaet, B. Maes, E. Meuris, M. Van Opstaele.

Referenties

- De Prins, W., 1998. Catalogue of the Lepidoptera of Belgium. — *Studiedocumenten van het K.B.I.N.* 92: 1–236.
- De Prins, W., 2000. *Stenolechiodes pseudogemmellus*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Gelechiidae). — *Phegea* 28: 7–9.
- De Prins, W. & Puplesiene, J., 2000. *Cameraria ohridella*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Gracillariidae). — *Phegea* 28: 1–5.
- Faquaet, M., 2000. *Duponchelia fovealis*, een nieuwe soort voor de Belgische fauna (Lepidoptera: Pyralidae). — *Phegea* 28: 13–14.
- Valenne, Y., 2000. Trois nouveaux Gelechiidae pour la faune belge (Lepidoptera: Gelechiidae). — *Phegea* 28: 11–12.